

Урок № 38. Подорожуємо лісостепом

Мета: продовжувати вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослинні і тваринні угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини); характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом.

Обладнання: мультимедійний комплект

Хід уроку

1. Організація класу.

2. Мотивація навчальної діяльності.

3. Актуалізація опорних знань.

4. Вивчення нового матеріалу.

Демонстрація навчальної презентації.

Слайд 6. Пригадуємо.

Між якими природними зонами розміщена зона лісостепу?

Слайд 7. Робота з підручником 137-139.

Різноманіття дерев, кущів, трав, достатня кількість корму – сприятливі умови для проживання різних тварин. На лісовій галявині можна побачити косулю. У лісі трапляються хижаки: тхір чорний, горностаї, ласка, куниця лісова та куниця кам'яна. Поблизу крутосхилів живуть борсуки, які живляться рослинною і тваринною їжею. У чагарниках ховаються дикі свині. Вони тримаються невеликими

На південь від Українського Полісся лежить **лісостепова зона**, або **лісостеп**. Так називають територію, на якій чергуються ділянки лісу й степу. Лісостепова зона простяглася майже на 1100 км. Вона охоплює всю центральну частину території України. Поверхня зони рівнинна.

У лісостеповій зоні тепле літо й помірно холодна зима. Протягом року випадає достатня кількість опадів, улітку часто бувають зливи, подекуди з градом. У лісостеповій зоні переважають чорноземи.

Підручник
сторінка
37-139

Слайд 8. Робота з картою.

Знайдіть на карті природних зон України лісостеп. Які великі річки перетинають лісостеп?

Зону перетинають річки басейнів Дністра, Південного Бугу, Дніпра, Сіверського Дінця. Густота річкової мережі зменшується із заходу на схід.

ручниця
орінка
37

Слайд 9. Рухлива вправа. <https://www.youtube.com/watch?v=gxkSQqecR0w&t=7s>

Слайд 11. Рослинний світ природної зони.

клен

зірочник

конвалія

купина широколиста

Слайд 12. Тваринний світ лісостепу.

косуля

тхір чорний

дятел

куниця кам'яна

борсук

перепілка

Слайд 13. Чому так кажуть.

Садок літом, як кожух зимою.

Був би сад, а солов'ї прилетять.

Слайд 14. Практичне завдання.

Складіть кілька ланцюгів живлення, що сформувалися в лісостеповій зоні.

Слайд 15. Творче завдання.

Використовуючи різні джерела інформації, підготуйте повідомлення про будь-яку рослину чи тварину зони лісостепу.

Слайд 16. Фізкультхвилинка.

<https://www.youtube.com/watch?v=qxkSQqecR0w&t=7s>

5. Закріплення вивченого

Слайд 17-21. Робота в зошитах.

Завдання 1

Користуючись текстом підручника, склади за планом характеристику зони лісостепу. Заповни таблицю.

План характеристики	Характеристика
Де розміщена, межі.	Охоплює всю центральну частину України. Знаходиться між зоною мішаних лісів та зоною степу.
Форми земної поверхні	Поверхня зони рівнинна.
Водойми	Дніпро, Південний Буг, Дністер.
Ґрунти	Чорноземи
Рослинний і тваринний світ	Дуб, ясен, осика, клен, груша дика, яблуня лісова, різноманіття трав. Косуля, ласка, борсуки, заєць-русак, лисиця, вовк.
Екологічні проблеми. Охорона природи.	Несприятливими екологічними факторами в цій зоні є часті посухи, суховії, пилові бурі, які спостерігаються майже щороку, особливо на сході. Тут слабо розвинена річкова мережа.
Які культурні рослини вирощують.	Озима пшениця, ячмінь, просо, кукурудза, соняшник, цукровий буряк, картопля.

Завдання 4

Склади схему ланцюга живлення, що сформувався в лісостеповій зоні.

Зшит.
сторінка
69

Завдання 3

Упізнай тварин лісостепу за фрагментами. Підпиши назви тварин.

косуля

борсук

дятел

куниця кам'яна

чапля руда

перепілка

Зшит.
сторінка
68

Слайд 22. Перевіряємо себе.

1. Яку природну зону називають лісостепом? Яку територію займає лісостеп України?

2. Які рослини ростуть у зоні лісостепу?

3. Як лісостеп використовують у господарській діяльності?

6. Підсумок уроку

Слайд 23. Коротко про головне.

Коротко про головне

Лісостеп розташований у центральній частині України. Природні умови цієї зони сприятливі для рослин і тварин. Ліси лісостепу переважно листяні. Тваринний світ лісостепової зони представлено численними видами ссавців, птахів, земноводних, комах. На родючих чорноземах лісостепу люди вирощують різноманітні зернові, плодово-овочеві та ягідні культури.

Слайд 24. Чи знаєте ви, що походження багатьох назв річок, які течуть у лісостеповій зоні, ще досі не з'ясовано. Так, назва річки Сула, ймовірно, означає «мокре місце»; Ворскла – «біла вода», оскільки берегові кручі утворені білими пісками та крейдяними відкладами; Псел – «луки, вологе місце»; Рось – «волога, роса».

Слайд 25. Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках с. 137-140, повідомлення.

Виконайте у зошиті завдання 4,5 на .69.

Результати надати на Human.

Завдання 4

Упізнай рослини за листками і плодами. Пронумеруй малюнки.

1. Ясен. 2. Осика. 3. Груша дика. 4. Яблуня лісова.

☐☐☐☐

Завдання 5

Перевір, чи правильні твердження. Обведи «Так» або «Ні». Виправ помилку (усно).

А. Лісостепом називають територію, на якій чергуються ділянки лісу і степу.

Так / Ні

Б. У лісостеповій зоні спекотне літо і дуже холодна зима.

Так / Ні

В. У лісостеповій зоні переважають чорноземи.

Так / Ні

Г. У лісостепу переважають листяні ліси.

Так / Ні

Д. У гущавині лісу мешкають козулі, які живляться дрібними тваринами.

Так / Ні

Зошит.
сторінка
69

Зошит.
сторінка
69

7. Рефлексія

